

במחיצת רבינו הגדול מרן בעל אילת השחר זצוקללה"ה
טור שביעי מהחברות הגרמ"י שניידר שליט"א

כי ביום הזה "יכפר" עליכם. וזמן שמחתנו.

בין כסא לעשור...

בראש השנה יכתבון, וביום צום כפור יחתמו... זה המצב בו אנחנו עומדים כעת "בין כסא לעשור".

לב מי לא יחיל... בעמדנו לקראת ה"חיתום"... ואין אתנו יודע עד מה... אך נראה מה הם הדברים בהם ראה רבנו צורך לחזק בימים אלו בישיבות הק'.

הפר עצת "אויבינו"

וכך אמר בישיבתו הק' "גאון יעקב" ונראים הדברים כאילו נאמרו "ביום".

עשרת ימי תשובה, בכל הדורות ידוע שזה זמן שקובע מאד את כל הדור, ובודאי ראש השנה ויום כיפור הם העיקר, אבל גם ככל עשרת ימי תשובה צריך האדם... כתוב קראוהו בחיותו קרוב, ומתי זה, עשרת ימי תשובה...

ממילא בזמנינו הרי לדאבונינו הרשעים עושים צרות לבני תורה, גם לישיבות, וגם לכוללים, לישיבות קטנות, חידורים, להכלל הם עושים צרות, ואנחנו מקוים "דער רבנו של עולם וועט ראטעוון דעם כלל ישראל, שהקב"ה יציל את כלל ישראל, יציל את הבני תורה שיוכלו הלאה ללמוד, לא חלילה והם... דער א-ר-זאלל רחמנות האבין אויף כלל ישראל, אלע זאלן קענען זיצן און לערנען, און גיין שום הפרעות" הקב"ה ירחם על כלל ישראל שכולם יוכלו לשבת וללמוד בלי שום הפרעות, ויזכו לעשרת ימי תשובה טובים ויום כיפור טוב.

לחיות "מאושר" כל החיים על ידי יום הכיפורים יכול כל אחד להיות מאושר לכל החיים, וחלילה והם גם לחיפך... אבל יכול להיות מאושר לכל החיים, אם נגזר עליו גזירות טובות, שיוכל ללמוד, שיוכל "לעסוק בתורה - במצוות", יכול להיות מאושר כל החיים שלו, וגם כן "לנצח" יזכה, רק צריך רחמי שמים. ומה שהאדם מתחזק יותר בלימוד התורה, אין לשער עד כמה זה גדול בעיני הקב"ה.

נקוה שהקב"ה יקשיב וישמע שרעיתנו, ויצילנו מכל הרשעים שרוצים להפריע, ולעשות גזירות שלא יוכלו ללמוד תורה, יש רשעים כאלה, לדאבונינו לא רק אומות העולם אלא גם כן רשעים...

הקב"ה יעזור שכל הלומדי תורה יוכלו הלאה להמשיך, ונזכה למלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים, ותהיה הגאולה השלימה במחרה בימינו אמן סלה. וכולכם תתברכו אתם וחוריכם, כל אחד והמשפחה שלו, כולם יזכו לכל טוב ברחמינות ובגשמיות.

תוצאה מ"חטא"

מכלכל חיים "בחסד" מוחה מתים "ברחמים רבים", יש להבין למה לגבי כלכלה אומרים "בחסד", ולתחיית המתים אומרים "ברחמים רבים". ומשמע דדבר שנגרם מחמת "חטא" צריך רחמים גדולים כדי לתקנו, ולא מספיק חסד סתם. ולכן מיתה שנקנסה משום חטא, צריך רחמים רבים כדי להחזירו, אבל פרנסה כך היא הנהגת הבריאה.

לא לאבד את ימי עשיית

בשערי תשובה שער ג' אות קמ"א מבאר למה המלבין פני חבירו ברבים אין לו חלק לעוה"ב וברציחה לא נאמר דבר זה, מפני שבהלבנת פנים לא מרגיש כ"כ שחטא והוא רחוק מתשובה משא"כ ברציחה יותר קרוב לתשובה.

והנה הא איירינג שמת בלי תשובה מ"מ מה שחי קרוב יותר לתשובה עושה כזה חבדל עד כדי כך שאין לו חלק לעוה"ב, א"כ רואים מה זה קרוב לתשובה.

בעשיית אנו קרובים לתשובה - קראוהו בחיותו קרוב, א"כ עד כמה חשוב לנצל הזמן הזה ולא לאבד דבר זה. [כתי"ק - עשיית תשע"א]

תשובה על ביטול תורה...

שאל א' מבני עליה, האין עושים תשובה על ביטול תורה, וכי משהו יכול לומר שלא יחטא עוד?

השיב רבנו: יש בחינה של "באשר הוא שם", וכמו שכתוב בשולחן ערוך שבעשרת ימי תשובה יזהר שלא לאכול פת פלטר. ואפילו

שלאחר יום כיפור יחזור לאכול פת פלטר, בכל זאת הקב"ה דן את האדם כאשר הוא שם, והיות ועכשיו הוא נזהר מזה, יש לו זכות. וכך גם בנוגע לביטול תורה, אם בימים אלו הוא נזהר מביטול תורה, דנים אותו כאשר הוא שם, ומתקבלת התשובה על זה, אפילו שיודע שיחזור אח"כ וח"ו יכשל בזה שוב. ואפילו שבימים אלו עצמם ג"כ לא ימלט לגמרי מביטול תורה, מ"מ ישתדל בזה, ובשקב"ה רואה שמשתדל להיזהר מביטול תורה, מקבל את תשובתו.

הפה "קודש קדשים"

"קבלה" ליום הדין, לבני תורה שעיקר אומנותם ב"פה", עליהם להיזהר בעיקר "לשמור על הפה שיחיה נקי מכל דיבור אסור. ובשבת לחוסף ולחיות מדברים מיותרים".

יום הכפורים

הכנה לכל נדרי...

מסופר על הקדוש רבי ישראל סלנטר זצוק"ל שבשעה שהיו צריכים ללכת לכל נדרי, מצאווהו יושב ועמל בחידושי הרשב"א: וא"ה, בדומה לזה, זכינו לראות אצל רבנו, שבכל יוב"פ אחרי מעריב, ה' מדבר "בלימוד בעיון" עם תלמידיו שליווהו לביתו.

מתי מתרגשים...

שה רבנו, סיפר לי ר' מנדל ז"ל חתנו של החפץ חיים זצ"ל שהיה לו עם הח"ה רק "מחזור אחד" והיו מתפללים יחד: באותו מחזור. ואמר שככה לא ראו כ"כ התרגשות בתפילת החפץ חיים, אבל בעבודה ביום כיפור היה "מתרגש מאד".

שירת מלאכים...

אמר רבנו, בימים נוראים ישנם פיוטים גדולים וחביבים, וניגונים עילאים מאד, וסבורני שהם מהניגונים של המלאכים... [ומצינו בגמ' שהילוליו של סנהדרין מתו מכח ה"שירה" ששמעו מהמלאכים ולא היו יכולים לסבול].

ואמר תפילות הימים נוראים הם גדולות כ"כ, שצריך "להתרומם" עכ"פ בשעת התפילות הללו.

חיבן מכוונים

שאלו: חיבן להשקיע בכונה ביותר בתפילת יום כפור? תשובה: כשמתפלל על כפרת עונות, והוא כשאומר אלוקינו ואלוקי אבותינו מחול לעונותינו ביום הכפורים הזה וכו'.

היום הכי שמח

יום כפור צריך להיות היום "השמח ביותר" בשנה, אם זכה לכפרת עונות, כי זכה להתפייס עם קונו. ובמה יזכה לזה, ע"י תשובה שלימה.

כתבנו בספר זכויות

כתבנו בספר "זכויות". לכאן אם אין בנו זכויות למה שיכתבנו בספר זכויות. אלא הכונה היא ש"בכל פעולה" שאדם עושה יש בה צדדים לטוב ולחיפך... וכמו שהזכיר אומרים בפרק כמה מדיקין על הפסוק אם יש עליו מלאך מליץ אחד מיני אלה, שאפילו תשע מאות תשעים ותשע לחוב ואחד לזכות ע"ש, ואנו מבקשים מהקב"ה שישפוט את מעשינו לצד הזכויות.

והוסף רבנו דבעצם זה שאדם מתפלל להיכתב בספר זכויות, זה זכות, וסיבה שיחפוך לנו לזכות.

"תורה" מעברת רוע הגזירה

"תשובה ותפילה וצדקה" מעבירין את רוע הגזירה. שאלו למה לא נזכר "תורה". אמר רבנו שזה פשיטא, כי בלי תורה לא מתחיל כלום.

אלוקים חיים

שאל ידידנו הדגול, רודף אחר המצות... הרב יאיר אשקלון שליט"א מהי ההוספה בזכרנו לחיים וכו' למענך אלקים חיים.

חג הסוכות

אכשר דרא?

שח רבנו, סיפר לי הגאון הגדול רבי חלל זקס זצ"ל שפעם אחת ראתה אמו ע"ה בתו של מרן קדוש ישראל החפץ חיים זצוק"ל שיש לו הרבה מיני אתרוגים, ושאלה אותו למה אתה צריך כ"כ הרבה מיני אתרוגים, ואצל אבי זצ"ל לא ראינו הנהגה כזו. והחפץ חיים לפעמים אפילו לא חי' לו אתרוג לגמרי שלו, רק לקח בשותפות עם אדם אחר, והתנה עמו שכשבא ליד כל אחד יהי' כולו שלון.

שאל ר' חלל את אמו ע"ה כמה חליפות היו לסבא, השיבה לו שתי חליפות אחת לחול ואחת לשבת, אמר לה א"כ סבא שהי' מסתפק בגשמיית כ"כ, הספיק לו ג"כ אתרוג אחד, אבל אני שיש לי כמה חליפות, וכי אינו בדין שיהי' לי לכל הפחות גם כמה אתרוגים... ונהנה רבנו מהתשובה.

ואמנם לפני הרבה שנים כאשר יצא רינון על מוכר אתרוגים מסוים שהאתרוגים אצלו הם בחשש מורכב, התבטא רבנו בראש השנה אחרי מנחה ואמר, כשיבואו לעולם האמת לא יתבעו אף אחד למה לא לקחת עשרים אתרוגים, אפער אוף איין לשון הרע וועט מען זאך גוט פֿרעגלן אין גיהנום – אבל על לשון הרע אחד יטגנו אותו היטיב בגיהנום...

ורבנו לעצמו אמר שהוא לא היה מחפש לקחת כ"כ הרבה מינים, ורצה בעיקר אתרוג חזו"א ותימני, רק אחרי שהביא לו עוד מינים, הי' מנענע בכולם, וכמה פעמים שהביאו לו כמה אנשים, אתרוג חזו"א, נענע את כולם.

גן עדן בעולם הזה...

העתק מפרי חיים: לב מי לא יתרגש, בראותו את רבנו עם עיניים זורחות מאושר, בשבתו בסוכה, ומרים עינו הקדושות בלפי הסכך, ואומר – הרי כאן זה גן עדן בעולם הזה... כאשר כל שניה ושניה שנמצאים בסוכה, היא מצוה.

והיה נראה ממש האדם המאושר ביותר עלי אדמות...

ספק הגאון האדיר זצוק"ל

ולקראת היארצייט של הגאון האדיר ר' אברהם גנחובסקי זצוק"ל נזכיר ספק אחד ממנו שהסכים עמו רבנו, במי שסיכך את סוכתו כראוי, שתהיה צלתה מרובה מחמתה, ואח"כ נודע לו שהשכנים מלמעלה רואים לתוך סוכתו, ולכן הוסיף עוד סכך, כדי להסתיר מעיני השכנים, האם נחשב סכך זה שלא נעשה לשם "צל" ואינו כשר.

והסכים רבנו שזו שאלה, רק דן אם יש מקום לפסול עי"ז את כל הסוכה או רק את המקום שהוסיף סכך.

זכותו הגדולה של הגאון האדיר זצוק"ל בהרבצת תורה העצומה, ובהאדרת הטהרה בישראל ועוד יעמדו לו עד עולם. וזכותו הגדולה תגן על כולנו לזכות לכל הברכות.

מה עדיף?

שאלה: מי שיש לו סוכה ארוכה וצרה, ויש באפשרותו לישון כולו בתוך הסוכה לארכה, או שישכב לרוחב הסוכה, ואז יהי' רק "ראשו ורובו" בסוכה, אך עי"ז יוכלו להיכנס שם לישון כמה אנשים, מאי עדיף. תשובה: עדיף לזכות עוד כמה יהודים במצוה.

מצטער לצאת...

שאלה: מי שמתעורר משנתו כמה פעמים לצאת לצרכיו, וסוכתו נמצאת בחצר, ומיראה גדולה היא לו, לעלות בכל פעם ולרדת, האם נחשב בזה מצטער, ופטור מלישון בסוכה.

תשובה: פשיטא דחשיב מצטער, ואף שאין הסיבה לצערו מחמת הסוכה, אין נפק"מ, דמ"מ צער הוא לו אם יצטרך לישון בסוכה, ודוגמא לדבר זבוב הטורדו, דמבואר בגמ' דחשיב מצטער, אף שאין חסרון בסוכה גופא.

זכרון צדיק לברכה

נשמת זקני הגאון הצדיק ר' גדלי' ב"ר משה יהודה שניידר זצ"ל, זכינו שחשריש בנו "כבוד חכמים" בצורה מופלגת, עד שהי' חרד תמיד באופן אמיתי "גוט שבת" למרן רשכבה"ג שר התורה זצוק"ל, שתחי' בצורה מכובדת מאוד...

וכן אמר לי אבלחט"א כמה פעמים "דו וועסט דער לעבין משיח" ווייל דו ביסט נאנט צו מרן ראש הישיבה" זצוק"ל, פ'י תזכה לראות פני משיח, בזכות שאתה קרוב לרבנו. וכן עוד הרבה הי' מחבב תלמידי חכמים בצורה מופלגת, על אף היותו בעצמו מופלג בתורה, וחרבין תורה הרבה. תהא נשמתו צרורה בצרור החיים, וזכותו תעמוד לכולנו.

ומצאתי רשום אצלי, שאמר רבנו כך: "חיים" זה אחד משמותיו של הקב"ה, כמו שכתב רבינו נסים גאון בברכות דף ל"ב ע"א. וא"ה ומצאתי לשון נפלא, מובא מספר יצירה, ש"אלקים חיים" סוד הבינה, והיא מדת הדין "לטובה", ע"כ. ויש"כ לדידי היקר שעוררני על כך.

"התמדה" – סיום "תורת הבית"

כפי שאמר פעם רבנו בראש השנה, שעיקר הקבלה צריכה להיות "התמדה". מתאים מאוד הדבר, שזכו הבנים היקרים בישיבתנו הק' "ארחות תורה" לאירוע מיוחד "נדיר" בהשקט וצנעה, ימים ספורים לפני ראש השנה, והוא "סיום" ספר "תורת הבית", למרנא החפץ חיים זצוק"ל, המדבר על חובת לימוד התורה "בכל רגע ורגע". בשיעור הנמסר בקביעות על ידי ראש הישיבה הגאון המופלג רבי איתמר גרבוז שליט"א.

המשתלב בתוך כל השיעורים "הנפלאים" שמוסר בישיבה"ק, הוין מהשיעורים על המסכת הנלמדת, הכוללים שיעורי שב שמעתא קצות החושן ועוד, הנמסרים בזמנים ה"גנובים" משעות המנוחה וכו'. ועצם קיום השיעור, זה בעצמו כבר "חיזוק עצום", אך זכינו ג"כ שהשיעור מורנו הגאון שליט"א דברים נשגבים במעמד הסיום, [הדברים במילואם הובאו בגליון הנפלא "בענינא דיומא", אך לא אוכל מלהתאפק, מלהביא מקצת מהדברים הנשגבים, השופכים "אור" על תקופת החושך בה אנו נמצאים].

תורה ש"בעל פה" – קיום כלל ישראל

וכך אמר: ב"ה גמרו כזה ספר גדול וקדוש, ספר תורת הבית, בכל הספרים של מרן החפץ חיים זיע"א יש בהם ממש תורה מן השמיים... ובתוך דבריו ראינו מה שכתב במאמר עלבונה של תורה (פרק י"ח) והסביר שם שכל הכח של עם ישראל הוא רק ע"י התורה שבעל פה, ובלא התורה שבע"פ "מי נתן כח לעם זה לעמד נגד כל גלי הזמן גזירות ושמדות שקמו עליהם בכל דור ודור להעבירם מתורתם ולחשמידם חס ושלום".

והמשיך מורינו בהרחב הדעת, על מה ולמה רודפים "עמי הארצות" את התלמידי חכמים והבני תורה, שזה הכל "מקנאה".

ובסיום דבריו אמר: ולפעמים אנחנו לא כ"כ יודעים להעריך את עצמינו, קצת מתרגשים ונחרדים מכל מה שהולך מסביב, ההסתה, ההקנטה, וההקטנה של בני הישיבות, הי' ישמרנו, אבל הגמ' בפסחים מלמדת אותנו מהו המבט האמיתי, מישוהו מקנא, מישוהו, ועוד רבים כמותו, מסתכלים עליך, רואים את האצילות, את ההנהגה המיוחדת, את העבודה והשליטה העצמית שלך, אז הוא מקנא, כי הוא פשוט לא מתקרב אליך, ולכן הוא מקנא, ומי שמקנא – שונא.

אם כל בחור יהיה ויבין בהכנה ובהרגשה הזאת, כל היחס שלו אל עצמו יהיה אחרת לגמרי, ונכון שמקנאים כך, אז מה, יש להם באמת הרבה סיבות טובות לקנאות... ואדרבא זה רק יחזק אותנו להיות מה שאנחנו, כי אנחנו יודעים ששנאת ע"ה לתלמידי חכמים זה משום שהם יודעים שבני התורה הם המובחרים, וכמה שאנחנו יותר נתחזק בזה, כך יהא חיזוק יותר גדול. ע"כ.

ובהאי ענינא שכ' הח"ח, כתב באילת השחר זבחים (מ"ח ע"א), בקוצר אמרים, רמז על היסוד של הח"ח.

וז"ל שם על הגמ', אידי דאתי מדרשא חביבא ליה. יש לפרש הטעם משום דכל חקשר שיש לכלל ישראל עם הקב"ה, הוא ע"י תורה שבע"פ. ובלי תורה שבע"פ לא נשארו יהודים, כידוע מהקראים וכדומה. ולכן חביבין הדרשות שהם קיום התורה וקיום כלל ישראל. ע"כ.

ויחי ממחרת...

כשנשאל רבנו אחרי שבימים הקדושים מרגיש כל אחד "התעלות גדולה", כיצד "ישמור" על ההרגשים הנעלים שרכש בימים קדושים אלו, שלא יברחו ממנו, מיד למחרת יום כיפור. השיב רבנו "אם באמת הרגיש התעלות רוחנית, זה לא יסתלק ממנו", וכשלא הרפו והמשיכו לבקש בכל זאת איזושהו "חומר משמר" להרגשים הגדולים, אמר רבנו "לימוד המוסר. או לחשוב פעם אחת ביום חשבון הנפש..."

הגליון לעילוי נשמת הצדיק ר' ברוך ב"ר צבי פרנקנטל זצ"ל שהלך לעולמו ט' תשרי, בלא להשאיר זכר, ואשרי הלומד ועושה מצות לזכותו הטחורה. תנצב"ה.

בברכת כתיבה וחתומה טובה, וגמר חתימה טובה, לאחינו בני ישראל יראי ה', ויהי רצון שנזכה בשנה הזאת לביאת משיח צדקנו בב"א.

לתרומות להפצת הגליון השבועי ולקבלת הגליון ניתן לפנות למס' 055-7600953 וכן בקובץ השבועי "אוצר הפרשה" או למייל לאורו נלך s31626532@gmail.com וכן ניתן להשיג את הגליון מודפס ברש"י 14 קומה ב' ליד הדלת

לתועלת הרבים ניתן להאזין לדברים על פרשת השבוע מרבינו הגדול מרן בעל אילת השחר זצוקללה"ה. ע"י יבדלה"ט החברותא שליט"א כמידי עש"ק בקו אילת השחר שמספרו 0799-555-555 שלוחה 6.